

Μίλτος Κουντουράς (1889-1940): Ο Παιδαγωγός της Έμπνευσης και του Οράματος

«Βάζω πλώρη τα στήθια μου, τιμόνι την καρδιά μου»

(Έφ. «Ταχυδρόμος της Λέσβου», 20 Νοεμβρίου 1928)

**Παιδαγωγικές και Διδακτικές Καινοτομίες
στο σχολείο του Μίλτου Κουντουρά**

Ιγνάτιος Καράμηνας

ΣΕΕ ΠΕ70/ ΟΣ 3^ο ΠΕΚΕΣ

Βιογραφικά Στοιχεία

- **1889:** γεννιέται στο Σκόπελο Γέρας Λέσβου.
- **1906:** συνεργάζεται με το περιοδικό «Διάπλασις των παιδων» του Γρηγ. Ξενόπουλου με ψευδώνυμο «Ψυχή της Λέσβου».
- **1907:** μετεγγραφή στο τμήμα Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών (αρχική εγγραφή στη Φαρμακευτική Σχολή Αθηνών).
- **1909:** δημοσίευση ποιημάτων στο περιοδικό «Νουμάς» με ψευδώνυμο «Μίλτος Λέσβος».

- **1910:** ιδρύει τη *Φοιτητική Συντροφιά*, ένα μαχητικό σωματείο για το ζήτημα της γλώσσας και την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση (μαζί με τους: Βασίλη Ρώτα, Φίλιππο Δραγούμη, Ανδρέα Ξυγγόπουλο).
- **1910:** γίνεται μέλος του Εκπαιδευτικού Ομίλου.
- **1914:** στράτευση.
- **1915:** πτυχίο Φιλολογίας - στις 3/9 διορίζεται ως ελληνοδιδάσκαλος στο ελληνικό σχολείο Βολίσσου της Χίου - στις 13/9 στράτευση λόγω πολιτικής ρευστότητας

- **1915:** πτυχίο Φιλολογίας - στις 3/9 διορίζεται ως ελληνοδιδάσκαλος στο ελληνικό σχολείο Βολίσσου της Χίου - στις 13/9 στράτευση λόγω πολιτικής ρευστότητας.
- **1916:** καθηγητής στην Εμπορική Σχολή της Χίου.
- **1917:** στράτευση (την ίδια περίοδο ο Δημ. Γληνός ήταν γενικός γραμματέας του Υπ. Παιδείας, ο Αλ. Δελμούζος & ο Μαν. Τριανταφυλλίδης ήταν ανώτεροι επόπτες Δημοτικής Εκπαίδευσης).

- **1919:** αποστράτευση & επαναφορά στην Εμπορική Σχολή Χίου.
- **1923:** διορισμός στο γυμνάσιο Μυτιλήνης.
- **1923:** 24 Απριλ. – 3 Ιουλ. δημοσιεύει σε 10 συνέχειες το άρθρο «Κλείστε τα σχολεία» (με ψευδώνυμο «Ευεργέτουλας») στην εφημ. *Καμπάνα* του Στρατή Μυριβήλη.
- **1923:** εκπαιδευτική άδεια για μεταπτυχιακές σπουδές στη Γερμανία

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΣ ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

The following is a reproduction of the original text, with some corrections for readability and preservation of the original meaning where possible. The text is a letter from the author to the publisher, dated 1944.

My dear Sir,
 I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 14th inst. and in reply to inform you that the same has been forwarded to the appropriate authorities for their consideration. I am sorry to hear that the book is not to be published, but I am sure that the authorities will take the necessary steps to ensure that the book is published in the future. I am sure that the book will be of great value to the public and that it will be published in the future. I am sure that the book will be of great value to the public and that it will be published in the future. I am sure that the book will be of great value to the public and that it will be published in the future.

Yours faithfully,
 [Signature]
 [Name]
 [Address]
 [City]
 [Country]

- **1926:** αρχικά διευθυντής στο Διδασκαλείο Θηλέων Σερρών (30 Σεπτ.) & μετά διευθυντής στο Διδασκαλείο Θηλέων Θεσσαλονίκης (13 Δεκεμ.)
- **1927:** αναλαμβάνει τη διεύθυνση στο Δ.Θ.Θ. την ίδια χρονιά: διάσπαση Ε.Ο. & Διδασκαλικής Ομοσπονδίας
- **1928:** «Διδασκαλειακά»
- **1929:** διάλεξη στη Μυτιλήνη με θέμα «οι βασικές αρχές, η μέθοδος εργασίας και η ζωή του Δ.Θ.Θ.».
- **1929:** διάλυση Ε.Ο. & της Φοιτητικής Συντροφιάς

- **1930:** διορισμός στο νεοϊδρυθέν Εκπαιδευτικό Γνωμοδοτικό Συμβούλιο.
- **1931:** συμμετοχή στη σύνταξη του ν.5045 «*Περί διδακτικών βιβλίων*».
- **1936:** έκδοση του περιοδικού *Παιδεία* (6 τεύχη).
- **1940:** στις 13 Απριλίου πεθαίνει στο νοσοκομείο «Ευαγγελισμός».

Μίλτος Κουντουράς (1889-1940): Δημοσιευμένο έργο

- *Ο άρρωστος* (δράμα, 1911)
- *Το μπαλσαμωμένο αγόρι* (δράμα, 1912)
- *Ο ποιητής Γρυπάρης* (ομιλία, 1920)
- *Ο Κωστής Παλαμάς και τα ελληνικά νιάτα* (1930)
- *Πλουτάρχου Περί παίδων αγωγής, Αρχαίον Κείμενον*
- Μετάφρασις - Σχόλια - Εισαγωγή Μίλτου
Κουντουρά (μεταθανάτια έκδοση, 1940)

Βασικές Αρχές Λειτουργίας του Διδασκαλείου

Ο Δημοτικισμός

Το Σχολείο Εργασίας

Το νόημα της Τέχνης στο Διδασκαλείο

Οἱ καλεῖσθαι εἴ ταις
τοῦ Διδασκαλείου.

A'.-Βαίον: ἡ ἐλευθερία

(ἡ ἐλευθερία τοῦ παιδοῦ.-ἡ ἐλευθερία τοῦ
ἑαυτοῦ.- Κατανοήσις ἀπορίτων καὶ
κακῶν παρὰ τοῦ.- Οἱ γὰρ οἱ ἐλευθερία.-
ἡ ἀγαθὴ ἐλευθερία ἀπορίτων.-ἡ ἀπορίτων
καὶ ἀπορίτων ἰδέσθαι.)

B'.-Μέσον: ὁ Δημοκρατίας.

Ἐργασία ἀπορίτων γένεσις ἀπορίτων.-
Μεταρρύθμιση ἀπορίτων ἀπορίτων. (ἡ ἀπορίτων
ἀπορίτων ἀπορίτων καὶ ἀπορίτων. ἀπορίτων.
ἀπορίτων ἀπορίτων καὶ ἀπορίτων ἀπορίτων.
ἀπορίτων ἀπορίτων ἀπορίτων ἀπορίτων.
ἀπορίτων ἀπορίτων ἀπορίτων ἀπορίτων.
ἀπορίτων ἀπορίτων ἀπορίτων ἀπορίτων.
ἀπορίτων ἀπορίτων ἀπορίτων ἀπορίτων.)

Γ'.-Γένεσις: ὁ ἀπορίτων ἀπορίτων

Ἀπορίτων ἀπορίτων ἀπορίτων ἀπορίτων. Ἀπορίτων

Παιδαγωγικές και Διδακτικές Καινοτομίες στο Σχολείο του Κουντουρά

Η Συγκέντρωση της Πέμπτης [Ανακοινώσεις, Κανονισμοί και Διατάξεις, Ομιλίες]

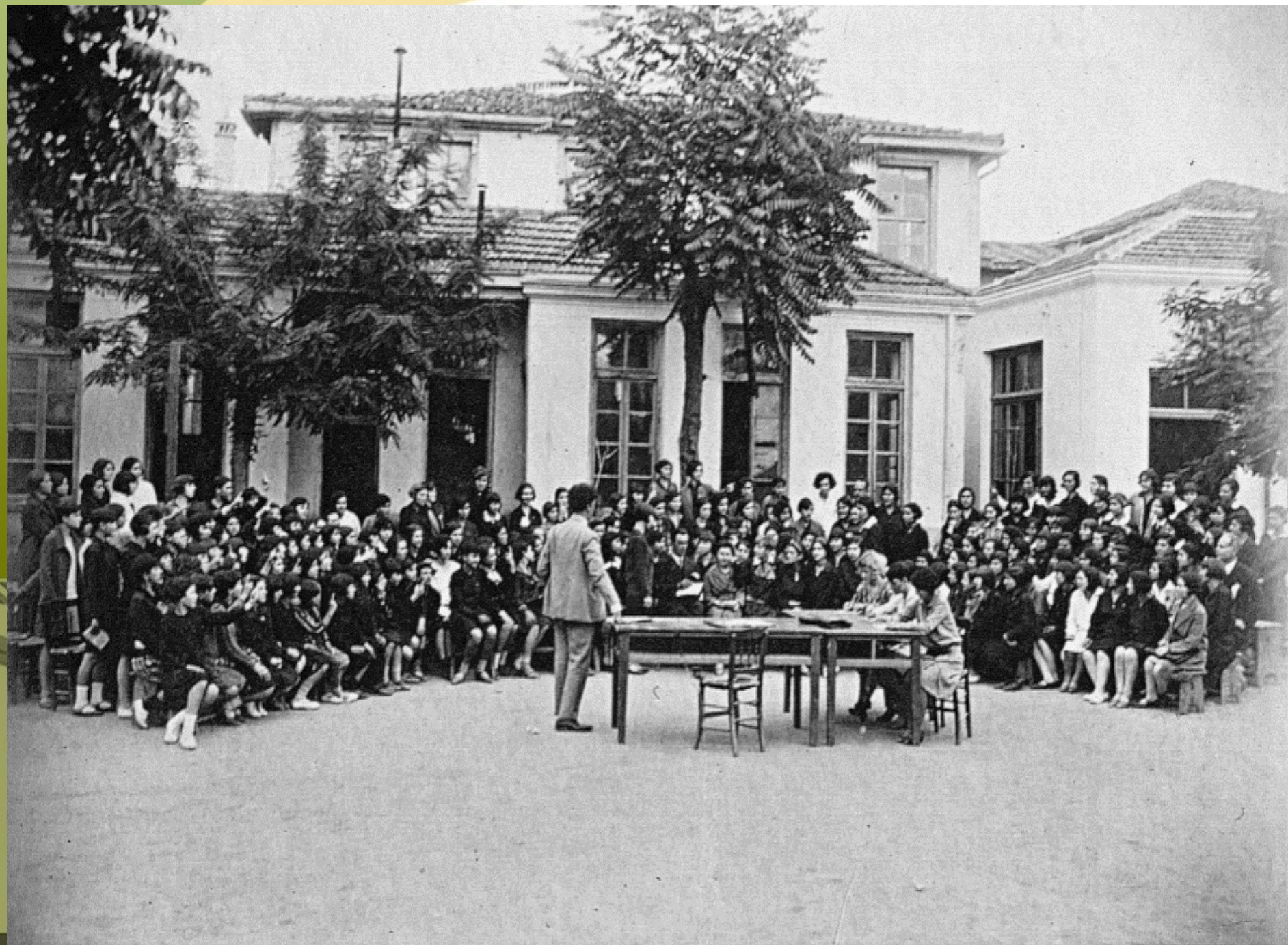
Οι Ομάδες Ειδικοτήτων [Ξυλουργικής, Καλαθοπλεκτικής, Ραπτομηχανής, Υφαντικής, Δακτυλογραφίας, Στενογραφίας...]

Το Βιβλίο και η Βιβλιοθήκη [Τα Συνοδευτικά Δελτία, Η Αποδελτίωση, Τα Αποκόμματα Εντύπων, Οι Εφημερίδες]

Το Σχολικό Θέατρο

Η Πρωινή Προσευχή

Τα Πρότυπα του Διδασκαλείου

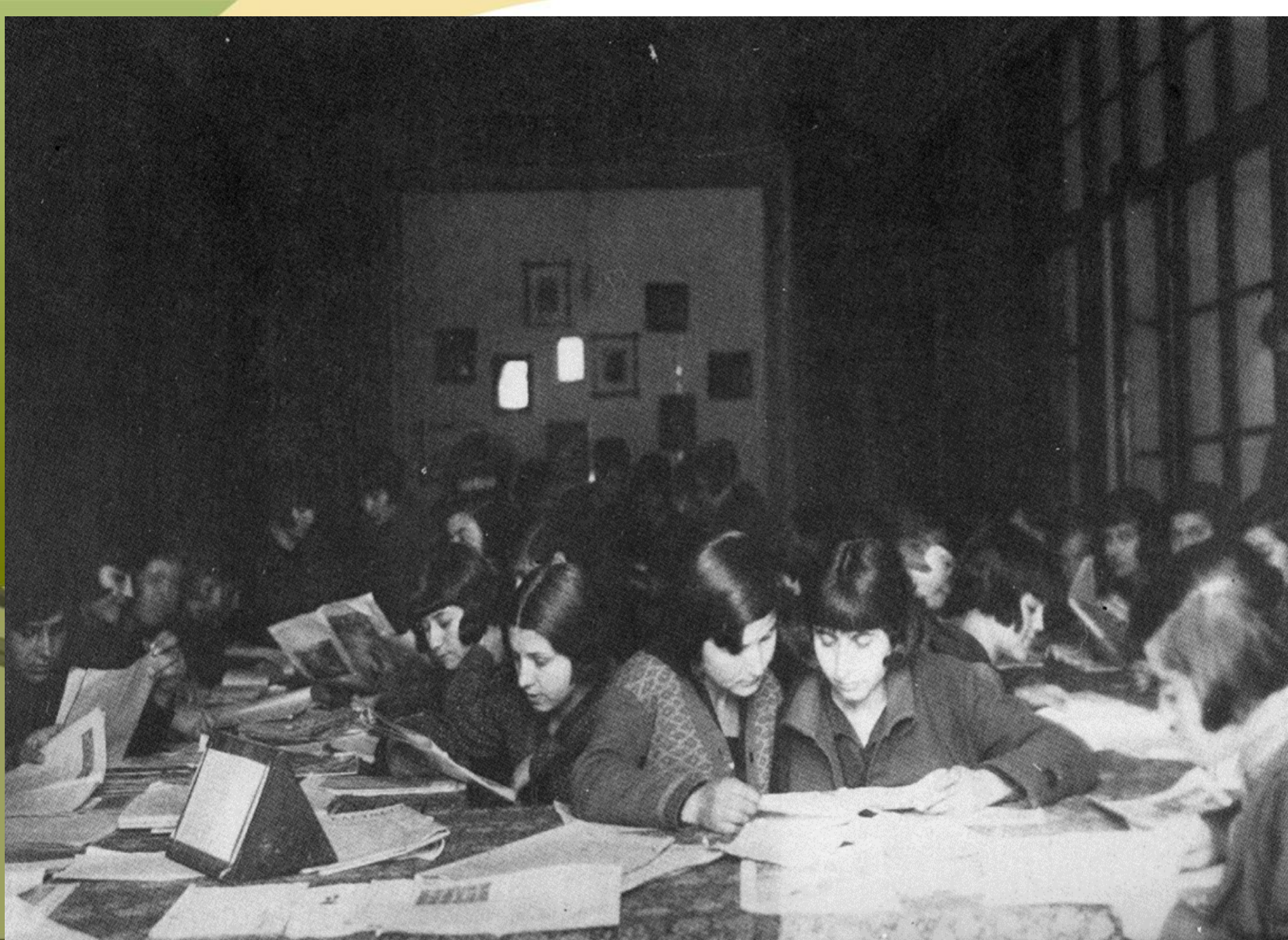

Σχολικά Βιβλία (ν. 5045/1931)

Κατηγορία	Περιεχόμενο	Επιλογή	Κρίση	Έγκριση	Διάρκεια
Διδακτικά Βιβλία	Αναγνωστικά & Εγχειρίδια	Σύλλογος Διδασκόντων	Οκταμελής Επιτροπή από ΕΓΣ	ΕΓΣ	5 Σχολικά Έτη
Βοηθήματα	Πληρέστερη μελέτη ύλης/ αυτενέργεια μαθητή/ διευκόλυνση εκπ/κού	Υποχρεωτικά 2 Αντίτυπα για κάθε Σχολική Βιβλιοθήκη	Οκταμελής Επιτροπή από ΕΓΣ	ΕΓΣ	Χωρίς περιορισμό
Ελεύθερα Αναγνώσματα	Ποικίλης φύσεως έντυπα βιβλία και περιοδικά	Προαιρετικά	Οκταμελής Επιτροπή από ΕΓΣ	ΕΓΣ	Χωρίς περιορισμό

Για τὸ Σχολιὸ μας, σχολιὸ ἔγραψ
 ἡ ὁμαδὴ ἔτσι ἀδύνατο νὰ νουθετῇ
 νὰ νουθετῇ χωρὶς βιβλίου καὶ βουδή-
ματα. Τὸ ἔγγραφο εἶχε περιε-
 νουθετῇ καὶ οἷον ἐν ἀχρηστία. Ταῖ βου-
 δήματα κυριολεκτικῶς διαρρηγνύσκει
 οὐδὲν. Δυστυχῶς δὲν ὑπάρχουν ἑ-
 λικά. Παραμυθιοῦσαν τοὺς αὐτο-
 ῦς μὴ καὶ ἐπὶ ἀγορεύματα.

(Οὗτος νόμος τοῦ σχολ. βιβλίου
 εἶχαν γέννημα καὶ ἀποδοχή καὶ
 ἐργασίαν τοῦ Διδασκαλείου).

10

Εγείδρα ἀναγνώσματα ⁷⁴

Κη' τα' ἐγείδ. ἀναγνώσματα
 (νοῦτα Νόμο 5045) εἰς Δι-
 δοναρχίᾳ μου, ὅτι οὐκ
 ὡρῶνται γὰρ καὶ ἀπομαρτύνου-
 νται λάβαρον ὡρῶν καὶ κενταί.
 Ἀπὸ καὶ ἐλπίσκειν καὶ μερῶν
 καὶ νὰ παραγίνει καὶ καὶ
 βιβλία ἀναγοῦν καὶ λαβαρῶν
 καὶ κενταί.

Αρχεῖο Μίλτου Κουντουρά

Το 2009 ξεκίνησε μια φιλόδοξη προσπάθεια να αξιοποιηθούν συνδυαστικά οι παιδαγωγικές αρχές του Celestin Freinet και του Μίλτου Κουντουρά στο σημερινό σχολείο με το πιλοτικό Πρόγραμμα «*Σχολεία Συνεργατικής Μάθησης και Πρόληψης*» με σκοπό την κατάρτιση εκπαιδευτικού προσωπικού σε ό,τι αφορά στην πρόληψη ενάντια στη βία, τα ναρκωτικά, την κατάθλιψη και την εφηβική αυτοκτονικότητα.

Την επιστημονική ευθύνη είχε η ομότιμη καθηγήτρια ψυχολογίας του ΑΠΘ Μίκα Χαρίτου –Φατούρου.

Το Πρόγραμμα λειτούργησε υπό την αιγίδα του ΑΠΘ και εφαρμόστηκε ερευνητικά σε δημοτικά και γυμνάσια σε όλη τη χώρα τα σχολικά έτη 2010-2011 και 2011-2012.